

Els estudis de conflictologia a la Universitat Oberta de Catalunya

Fa més de deu anys que la UOC imparteix estudis de conflictologia. Es començà pel que en aquell temps es deia un curs d'adequació, avui curs d'expert: un curs d'uns quatre mesos i un sol professor que conegué l'èxit d'haver d'obrir dues aules amb uns seixanta estudiants cada una. Després vingué l'organització d'una assignatura per al màster oficial de Societat del Coneixement, que preparava l'accés al **doctorat de la UOC**, que encara continua impartint-se (amb el nom de Gestió del caos: iniciació a la Conflictologia) i que ja motiva la preparació d'algunes tesis doctorals. Tot plegat, més d'un miler d'estudiants de conflictologia han passat pels cursos organitzats per aquesta universitat.

La conflictologia que ensenyem a la UOC és el compendi de tendències que existeixen a les diverses universitats del món formant part de denominacions i escoles amb noms com ara resolució de conflictes, transformació de conflictes, gestió de conflictes, mediació o estudis de pau, entre altres. Es, doncs, el compendi pluridisciplinari sobre els conflictes, les crisis i la violència, i sobre la cerca dels mètodes de pacificació, de no-violència, de solució pacífica de conflictes i de les vies i tècniques de resoldre crisis i de sistemes per viure en pau.

El curs d'expert va créixer i es transformà en un postgrau de Conflictologia amb una matriculació alta que acabà per donar pas a un segon curs de postgrau i comprendre així els dos grans àmbits d'aplicació: els conflictes polítics i armats i els conflictes interpersonals. Aquests dos postgraus, gràcies al nombre alt de matriculació, van donar pas a oferir actualment **dos màsters i quatre postgraus de Conflictologia** (http://www.uoc.edu/masters/cat/web/cooperacio_humanitaria_pau_i_sostenibilitat/conflictologia/), als quals se sumen un tercer màster en anglès (http://www.uoc.edu/masters/eng/master/web/cooperacion_humanitaria_paz_y_sostenibilidad/conflictologia/) i la transformació del primer màster oficial. Paral·lelament, hem organitzat cursos específics de conflictologia per a la ciutat mexicana de Cuautitlán Izcalli o, properament, per al Senat mexicà, a més d'altres programes en preparació d'envergadura internacional.

S'han fet conferències i seminaris de conflictologia per a l'Escola de Guerra equatoriana, l'Armada Mexicana, l'Institut de Seguretat de Catalunya, les escoles de policia de Mèxic, de Colòmbia, d'Equador i de Xile; cursos, seminaris i conferències per a diverses universitats europees i d'Amèrica, entre altres iniciatives de difusió. Tenim conveni de col·laboració amb l'Institut Espanyol d'Estudis Estratègics de cara a la **formació de militars en tècniques d'intervenció militar no violenta** i de cossos policials en intervencions no repressives. La conflictologia és una disciplina pragmàtica, aplicada, que ajuda i orienta els estudiants a desenvolupar projectes concrets per a incorporar-los a la seva dedicació professional en **tots els camps d'aplicació: familiar, escolar, laboral, mercantil, social i comunitari, polític, militar, policial, conflictes mediambientals i crisis personals**.

Aquest curs 2009-2010 engegarem un nou màster de Conflictologia, aquest en llengua anglesa i amb professors d'universitats dels Estats Units, Anglaterra, Austràlia, Singapur, Àustria, Dinamarca, Alemanya, França, Equador, Argentina, de les universitats Jaume I (Castelló), Ramon Llull (Barcelona), Granada, Santiago de

Compostel·la, País Basc i, evidentment, de la UOC. També, en col·laboració amb la Universitat Tècnica Particular de Loja (la UTPL, d'Equador), preparem l'inici d'un màster de conflictes mediambientals amb pràctiques a l'Amazònia equatoriana. Disposem de convenis de reconeixement d'estudis amb altres universitats, de programes conjunts de formació i recerca i de pràctiques en diversos àmbits d'aplicació amb universitats de tot el món, particularment amb universitats africanes, d'Índia, europees, dels Estats Units i d'Amèrica Llatina.

La major part de professors dels màsters de conflictopologia de la UOC són doctors, disposen de recerques publicades i tenen experiència de camp i docent; alguns són fundadors o actuals directors de centres o instituts universitaris especialitzats en els temes de pau i de resolució de conflictes i, com els nostres estudiants, viuen i treballen en diversos països dels cinc continents, la qual cosa aporta el valor afegit de relacionar-se amb professors i estudiants de tot arreu i de tenir una activitat professional (en ONG, universitats, organismes internacionals i governs) consolidada. L'origen formatiu dels nostres estudiants també ens mostra una diversitat notable: advocats, diplomàtics, cooperants, mestres, psicòlegs, empresaris, enginyers, metges, policies, militars, sociòlegs, físics, pedagogs...

S'ha constituït una **Associació Internacional de Conflictòlegs**¹ constituïda per estudiants i professionals de la conflictopologia que viuen als cinc continents, i es publica el núm. 1 de la **revista universitària Conflictology**, en llengua anglesa. També anem ja pel **III Congrés Internacional sobre Conflictes, Conflictologia i Pau**, que acostuma a tenir lloc durant el mes d'octubre. Les Edicions de la UOC inauguren una col·lecció de conflictopologia;² la biblioteca de la UOC també disposa d'una secció d'aquesta disciplina.

En l'àmbit de la recerca i l'assessorament, disposem d'un programa de recerca aplicada a Colòmbia i Equador, també a Mèxic i Xile, i es preparen intervencions en diversos països africans. Hem reunit les activitats de recerca en un centre de recerca en conflictopologia, el Virtual European Research **Center** in Conflictology (VERCIC). Hem constituït la **Càtedra UNESCO Esport i Resolució de Conflictes**, juntament amb la Fundació del Futbol Club Barcelona i la UOC, per a la resolució de conflictes i la pacificació mitjançant la pràctica dels esports a escala internacional, amb programes de recerca aplicada, organització de congressos internacionals i programes i xarxes formatius. També hem assessorat la Conferència de Ministres de Justícia de Països Iberoamericans en metodologies no violentes de solució de conflictes originats per *pandillas*, *maras* i organitzacions criminals.³

Formem part de xarxes internacionals com l'Association for Conflict Resolution, Peace and Collaborative Development Network o l'European Platform for Conflict Transformation, entre altres. Continuarem organitzant congressos de conflictopologia, en especial un congrés sobre conflictes nacionals i un altre sobre viure en pau, un nou esforç per treballar plegats tots aquells professionals interessats en la resolució i transformació dels conflictes i en la superació de les crisis per a una convivència satisfactòria.

¹ Roberto Luna Salvador, consultor del Màster de Conflictologia i impulsor de l'associació.

² Conflictos y Conflictología / Derechos Humanos. Nuevas realidades / La Conflictologia, EdiUOC.

³ Editorial Tirant lo Blanch, València, 2008.

Dr. Eduard Vinyamata

Director acadèmic de l'Àrea de Conflictologia i de la CHiPS.

Institut Internacional de Postgrau (UOC)

Director del Campus per la Pau (www.campusperlapau.uoc.edu)

evinyamata@uoc.edu